

Herättäjä-Yhdistys ry
PL 21, 62101 Lapua
Puh (06) 433 5700
hy@h-y.fi
www.h-y.fi
www.herattajajuhlat.fi

**ANNA TOIVO
HUOMISEEN
HERÄTTÄJÄJUHLAT**

 Seinäjoella 14.-16.7.2023

**lauantai 15.7.2023
päiväseurat klo 13.00
Antti LJ Pääkkönen**

Kummassa olet mieluummin

Armas äidinkielemme on kiehtonut minua lapsesta asti. Kiinnostukseni kielenkäyttöön on ollut paitsi oivallinen työkalu ammatissani näyttelijänä ja laulajana, lisäksi se on saanut minut fanittamaan puheenpartemme muitakin rikkauksia. Muun muassa eteläpohjalaisia murrelohkaisuja.

Esimerkiksi: *”Jos maitua haluat, älä orota notta lehemä koputtaa ovelle.”*

Tai: *”Sisu se on kun työn teköä, ei ihmisen voima eikä suuruus.”*

Tai kuten kotonani Lapualla veistellään: *”Taas kerran hyvää yritettiin mutta priimaa pukkaa.”*

Eräs sanonta on minua eniten puhutellut, jopa vaivannut. Se kuulostaa pääosin parisuhdeneuvolta, mutta innoittaa pohtimaan laajemminkin yhteiseloä toistemme kanssa. Se kuuluu näin:

”Kummas oot mieluummin — oikias vai naimisis?”

Järjetön kysymys! Sananlaskun tuntematon kehittäjä on kehdannut laittaa vaakakuppiin rehellisyyden ja totuuden — ja toiseen läheisyyden ja rakkauden. Sutkautus ei paljasta, onko sen alunperin lausunut aviopuoliso toiselle vai joku parisuhteen ulkopuolinen neuvonantaja, mutta kuulijoihinsa lohkaisu on vaikuttanut niin vahvasti, että sitä on kerrottu eteenpäin sukupolvienkin yli.

Vastakkainasettelu ei tietenkään ole vedenpitävä. Näinä valheellisen informaation aikoina, ”totuuden jälkeisinä aikoina”, voi olla jopa elintärkeää laittaa etusijalle tosiasiat ja faktavirheiden oikaisu, hinnalla millä hyvänsä.

Varmaan moni mielenterveysammattilainenkin neuvoisi jättämään parisuhteen, jossa näin pöyristyttäviä vaihtoehtoja ladellaan eikä järkevää keskustelua kuunnella.

Mutta silti, jokin vielä painavampi ajatus tällä murrelohkaisulla tuntuisi olevan sanottavanaan.

Raamatusta löytyy toisenlainen, asiallisempi näkökulma aiheeseen. Sananlaskujen kahdestoista luku, viidestoista jae: *”Tyhmä pitää omaa tietään oikeana, viisas se, joka neuvoja kuulee.”*

Herättäjä-Yhdistys ry
PL 21, 62101 Lapua
Puh (06) 433 5700
hy@h-y.fi
www.h-y.fi
www.herattajajuhlat.fi

**ANNA TOIVO
HUOMISEEN
HERÄTTÄJÄJUHLAT**

 Seinäjoella 14.-16.7.2023

Meillä ihmisillä on taipumuksena, usein tiedostamattamme, rakastua oikeassa olemiseen tai sen tunteeseen. Jopa sen illuusion. Kun jokin lajimme tuhansien vuosien kehityksessä olisi virittänyt aivomme etsimään kiistatilanteesta mieluummin voittamista kuin totuutta.

Huonosta itsetunnosta kärsivä saattaa huolellisesti torpata hyvän ystävänsä kannustavat sanat, vain ollakseen oikeassa omasta alempiarvoisuudestaan. Ja lyhytkin vilkaisu sosiaalisen median kommenttikenttiin tai television keskusteluohjelmiin riittää havainnollistamaan, että yleisempää on ihmisen halu muuttaa toisen näkemystä kuin tarkistaa omaansa. Käyhän se järkeen, etenkin kun tärkeistä asioista keskustellaan — ihmisoikeuksista, tasa-arvosta, planeettamme eloonjäämisestä ja niin edelleen.

Joskus tuntuu kuin haluttomuus muuttaa ajattelutapaansa olisi jokin tyhjäkäynnille unohtunut itsesuojelumekanismi, pelkkä uppiniskainen pyrkimys pysyä yksilönä erilaisten mielipiteiden ristiaallokossa.

Toisaalta tuntuu, että kun ruohonjuuritasolla nahistellaan, niin jossain korkeammalla portaalla joku ”nauraa koko matkan pankkiin” — oli se sitten somealustan ylläpitäjä, väittelyn kyljessä esittäytyvä mainostaja, lisää äänestäjiä kaipaava päättäjä tai seuraajamääräänsä kartuttava mielipidevaikuttaja, kuka näitä tietää.

Mutta kun uutisvirta jälleen paljastaa keskustelupalstoilla kinastelevien sanojen synnyttäneen tosielämän tunteettomia tekoja, alkaa olla selvää ettei tässä maailmassa tarvita enää yhtään enempää voittajia tai häviäjiä — vaan sillanrakentajia ja rauhantekijöitä.

”Viisas se, joka neuvoja kuulee.” Olennaista taitaa olla halu kuulla, ja kuunnella. Muitakin kuin itseään.

Kuulen usein nokkelasti kysyttävän: ”Jos kaikkea erilaisuutta pitää suvaita, eikö silloin myös suvaitsemattomuutta?” No, tähän vastasi jo puoli vuosisataa sitten filosofi John Rawls kehittäessään vapausperiaatteensa, jonka mukaan kaikille pitää taata mahdollisimman suuri vapaus tavoitella omia arvojaan, kunhan he eivät tule samalla rajoittaneeksi muiden vapauksia.

Toisen yhtä arvokkaan ajatuksen sai aikanaan äiti Teresa, joka osallistui aina rauhanmarsseille, mutta ei koskaan sodanvastaisiin mielenosoituksiin. Vastustamisella kun on tapana vain synnyttää lisää vastustusta.

Huomaan myös pohtivani, että mikäli olen tietämättäni väärässä, miten toivoisin sen minulle kerrottavan? Muuttaisinko kantaani, jos vastaväittelijäni sanavalinnat viestisivät minun olevan jotenkin huono, tyhmä, paha tai halveksuttava? Vai saisiko enemmän aikaan kannustava lause tai rohkaiseva ele ihmiseltä joka ei tahdo asettua yläpuolelleni vaan vierelleni, kuin kanssamatkustajana tässä samassa ahtaaksi käyvässä veneessä? Ja eikö ristiriitojenkin repiessä ole hyvä edes yrittää tehdä toiselle kuin itselle haluaisi tehtävän? Näin autamme antamaan toivon

Herättäjä-Yhdistys ry
PL 21, 62101 Lapua
Puh (06) 433 5700
hy@h-y.fi
www.h-y.fi
www.herattajajuhlat.fi

**ANNA TOIVO
HUOMISEEN
HERÄTTÄJÄJUHLAT**

 Seinäjoella 14.-16.7.2023

---

huomiseen. Helppoa se ei tietenkään ole. Mutta — kuten jokainen körtti ehkä jo arvaakin — kuka tässä minkään on helppoa luvannut olevan?

Mitä tulee puntaroimaani murrelohkaisuun, se kaivannee pientä päivitystä. Päivittäminenhan ei ole pahaksi, päinvastoin, sillä huolehditaan että hyvä viesti kantaa myös eteenpäin tässä alati muuttuvassa maailmassa.

Oma, herättäjäjuhlien innoittama korjausehdotukseni kuuluukin:

”Kummas oot mieluummin: Oikias — vai hereillä?”